

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

**ПРОФЕСІЙНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ТА
ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ**

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>20</u>	<u>14</u>	<u>56</u>	<u>90</u>	<u>7</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Лазос Гелена Петрівна – кандидатка психологічних наук, доцент кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: gelena.lazos@usfu.edu.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Професійна резильєнтність та посттравматичне зростання» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 7 семестру на 4-ому курсі навчання.

4. Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Професійна резильєнтність та посттравматичне зростання» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізіти:

- Психодіагностика — формує знання й навички застосування методів оцінки та вимірювання індивідуально-психологічних особливостей.
- Основи психологічного консультування — розглядає принципи, методи та етапи надання психологічної допомоги клієнтам у різних життєвих ситуаціях.
- Основи нейрокорекції — вивчає методи психологічної та педагогічної допомоги, спрямовані на корекцію когнітивних, емоційних і поведінкових функцій при нейропсихологічних порушеннях.
- Психологічний супровід військовослужбовців — забезпечує знання та навички підтримки психічного здоров'я, адаптації й реабілітації військових у складних умовах служби та після бойових дій.

Постреквізіти:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Індивідуальна та групова терапія — спрямована на формування професійних компетентностей у застосуванні психотерапевтичних методів у роботі з окремими клієнтами та групами.
- Психологія та психокорекція дітей та підлітків — вивчає закономірності психічного розвитку у дитячому та підлітковому віці та методи психологічної допомоги й корекції при порушеннях поведінки, емоційної та когнітивної сфери.
- Основи психофармакології — розглядає вплив лікарських засобів на психіку, механізми їх дії та особливості застосування у лікуванні психічних і поведінкових розладів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійна резильєнтність та посттравматичне зростання» є міждисциплінарним курсом, що поєднує знання з психології стресу, кризової інтервенції, позитивної психології та професійної етики. Вона спрямована на формування у здобувачів вищої освіти здатності до ефективного подолання професійних викликів, розвитку стійкості до стресових факторів та використання травматичного досвіду як ресурсу для особистісного і професійного зростання.

Курс охоплює теоретичні основи резильєнтності, моделі посттравматичного зростання, практичні методи саморегуляції та психокорекції, а також інструменти підтримки професійної стійкості у різних сферах діяльності. Особлива увага приділяється розвитку емоційної компетентності, навичок самодопомоги та міжособистісної взаємодії, що забезпечує готовність майбутніх фахівців до роботи в умовах високого рівня стресу та кризових ситуацій.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Професійна резильєнтність та посттравматичне зростання» призначена для забезпечення здобувачів вищої освіти знаннями та практичними навичками, необхідними для розвитку стійкості до професійних стресів, кризових ситуацій та травматичних подій. Вона спрямована на формування здатності до адаптації, саморегуляції та використання травматичного досвіду як ресурсу особистісного й професійного зростання.

Курс призначений підготувати майбутніх фахівців до ефективної діяльності у складних умовах, сприяти розвитку емоційної компетентності, навичок самодопомоги та професійної етики. Призначення дисципліни полягає у створенні підґрунтя для формування психологічної готовності до роботи в умовах високого рівня стресу, а також у розвитку здатності підтримувати власне психічне здоров'я та забезпечувати якісну допомогу іншим.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок, необхідних для розвитку професійної резильєнтності, здатності ефективно долати стресові та кризові ситуації, а також для осмислення й використання феномену посттравматичного зростання як ресурсу особистісного та професійного розвитку.

8. Завдання вивчення дисципліни

Завдання спрямовані на формування високого рівня професійної компетентності у здобувачів освіти, які зможуть ефективно працювати у сфері прикладної психології в сучасних умовах:

- Охарактеризувати поняття «резильєнтність» та «посттравматичне зростання» у сучасній психології.
- Зазначити ключові чинники, що сприяють формуванню професійної стресостійкості та адаптивності.

- Зрозуміти концепт резильєнтності, ознайомитись з ризиками в роботі фахівця сфери ментального здоров'я.
- Оволодіти інструментами самодіагностики (вигорання та втома від співчуття).
- Вивчити нейробіологічні основи регуляції стресу (полівагальна теорія, вікно толерантності).
- Розробити індивідуальні стратегії когнітивної, емоційної та соматичної стабілізації.
- Інтегрувати концепцію «спільної травми» (shared trauma) у професійну ідентичність.
- Розкрити роль соціальної підтримки, етичних та культурних чинників у процесі посттравматичного зростання.
- Запропонувати практичні інструменти саморегуляції, розвитку емоційної компетентності та професійної стійкості.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Професійна резильєнтність та посттравматичне зростання» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- основні поняття та концепції професійної резильєнтності й посттравматичного зростання;
- чинники, що впливають на формування стійкості до професійних стресів і кризових ситуацій;
- психологічні механізми адаптації, саморегуляції та когнітивної гнучкості;
- особливості прояву феномену «спільної травми» в умовах війни та кризових подій;
- принципи професійної гігієни, супервізії та етичні стандарти роботи фахівців;
- сучасні методи підтримки та розвитку посттравматичного зростання.

Уміти:

- аналізувати та оцінювати рівень професійної резильєнтності у себе та інших;
- застосовувати інструменти саморегуляції, когнітивної переоцінки та оптимізму у професійній діяльності;
- розробляти стратегії подолання наслідків спільної травми та кризових ситуацій;
- використовувати супервізію та професійні кордони для підтримки власної стійкості;
- впроваджувати практичні методи розвитку посттравматичного зростання у професійній практиці;
- дотримуватися етичних норм і забезпечувати психологічну підтримку клієнтів у складних умовах.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійна резильєнтність та посттравматичне зростання» складається з трьох змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні та діагностичні основи резильєнтності

Тема 1. Анатомія професійної резильєнтності.

- Визначення резильєнтності: особистісні зовнішні та внутрішні чинники резильєнтності. Біопсихосоціальна модель резильєнтності Лазос Г.
- Професійні ризики фахівців сфери ментального здоров'я.
- Концепція професійної якості життя (Stamm).

Тема 2. Різні підходи до вивчення резильєнтності фахівців сфери ментального здоров'я.

- Психодинамічний погляд на резильєнтність
- Когнітивно-поведінкові основи резильєнтності
- Розуміння резильєнтності з точки зору інтегративного підходу
- Загальні нейробіологічні засади резильєнтності

Змістовий модуль 2. Інструменти саморегуляції та когнітивної гнучкості

Тема 3. Когнітивна гнучкість, переоцінка та оптимізм.

- Саморегуляція та емоційний контроль (М. Раттер)
- Реалістичний оптимізм та самоефективність (Southwick, Charney)
- Роль когнітивної переоцінки. Критика перфекціонізму та «комплексу рятівника».
- Професійна ідентичність як буфер при вигоранні та втомі від співчуття.
- Теорія Крістін Нефф: самоспівчуття як антидот проти сорому та вини.

Тема 4. Специфіка роботи в умовах війни: Феномен «Спільної травми».

- Стрес та резильєнтність в умовах війни та пост воєнного періоду
- Концепція спільної травми (Tosone). «Провина вцілілого» у фахівців.
- Етичні дилеми під час війни.

Змістовий модуль 3. Соціальні та організаційні ресурси

Тема 5. Професійна гігієна: Кордони, Супервізія, Сеттінг.

- Сеттінг як контейнер. Чому порушення кордонів руйнує стійкість.
- Профілактика вигорання та втоми від співчуття. Роль супервізії та інтервізії.
- Професійна ідентичність. Межі

Тема 6. Посттравматичне зростання фахівця.

- Посттравматичне зростання, вікарна резильєнтність, вікарне посттравматичне зростання
- Інтеграція травматичного досвіду у професійну компетентність
- Сенсожиттєві орієнтації (В. Франкл).

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л.	пр.	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні та діагностичні основи резильєнтності				
Тема 1. Анатомія професійної резильєнтності.	14	3	2	9
Тема 2. Різні підходи до вивчення резильєнтності фахівців сфери ментального здоров'я.	14	3	2	9
Змістовий модуль 2. Інструменти саморегуляції та когнітивної гнучкості				
Тема 3. Когнітивна гнучкість, переоцінка та оптимізм.	16	4	3	9
Тема 4. Специфіка роботи в умовах війни: Феномен «Спільної травми».	16	4	3	9
Змістовий модуль 3. Соціальні та організаційні ресурси				
Тема 5. Професійна гігієна: Кордони, Супервізія, Сеттінг.	15	3	2	10
Тема 6. Посттравматичне зростання фахівця.	15	3	2	10
Усього:	90	20	14	56

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1: Структура та складові професійної резильєнтності - Охарактеризуйте ключові компоненти професійної резильєнтності. - Назвіть чинники, що сприяють її розвитку. - Зазначте відмінності між індивідуальною та професійною стійкістю. - Опишіть приклади проявів резильєнтності у професійній діяльності. - Перелічте методи діагностики рівня резильєнтності.	9
2	Самостійне заняття 2: Підходи до вивчення резильєнтності фахівців сфери ментального здоров'я - Охарактеризуйте основні наукові підходи до дослідження резильєнтності. - Назвіть переваги та обмеження різних моделей резильєнтності. - Зазначте специфіку вивчення резильєнтності у сфері ментального здоров'я. - Опишіть роль культурних та соціальних чинників у формуванні стійкості. - Запропонуйте власний підхід до оцінки резильєнтності фахівців.	9
3	Самостійне заняття 3: Когнітивна гнучкість, переоцінка та оптимізм - Охарактеризуйте поняття когнітивної гнучкості та її значення. - Назвіть техніки когнітивної переоцінки у складних ситуаціях. - Зазначте роль оптимізму у професійній стійкості. - Опишіть приклади застосування когнітивної гнучкості у практиці. - Перелічте вправи для розвитку когнітивної гнучкості.	9

4	Самостійне заняття 4: Робота в умовах війни та феномен «Спільної травми» – Охарактеризуйте поняття «спільної травми» та її прояви. – Назвіть психологічні наслідки роботи в умовах війни. – Зазначте особливості підтримки фахівців у кризових умовах. – Опишіть стратегії подолання спільної травми у професійній діяльності. – Запропонуйте методи групової підтримки для спеціалістів.	9
5	Самостійне заняття 5: Професійна гігієна: кордони, супервізія, сеттінг – Охарактеризуйте значення професійних кордонів у роботі психолога. – Назвіть переваги супервізії для підтримки резильєнтності. – Зазначте роль сеттінгу у забезпеченні професійної гігієни. – Опишіть приклади порушення професійних кордонів та їх наслідки. – Запропонуйте правила професійної гігієни для практики.	10
6	Самостійне заняття 6: Посттравматичне зростання фахівця – Охарактеризуйте феномен посттравматичного зростання. – Назвіть чинники, що сприяють його розвитку. – Зазначте відмінності між посттравматичним стресом та посттравматичним зростанням. – Опишіть приклади професійного розвитку після травматичних подій. – Запропонуйте методи підтримки посттравматичного зростання у фахівців.	10
Всього		56

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Засекіна Л., Бурцан В. (2023). Спільна резильєнтність у спільній травматичній реальності практичних психологів: досвід України та найкращі практики європейського союзу. Психологічні перспективи, 42, 55-67. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2023-42-zas>
2. Кокун О. М. (2025) *Життєстійкість і резильєнтність людини в сучасному світі: теорія, дослідження, практика* : монографія. Київ : Інститут психології.
3. Лазос, Г. (2023). Психодинамічний погляд на проблему резильєнтності. *Український психоаналітичний журнал*, 1(3), 35-44.
4. Лазос, Г. П. (2016). Посттравматичне зростання: теоретичні моделі, нові перспективи для практики. *Актуальні проблеми психології*, 1(45), 120-128.
5. Лазос, Г. П. (2017). Фактори ризику виникнення негативних емоційних станів у волонтерів психологів/психотерапевтів. *Актуальні проблеми психології. Консультативна психологія та психотерапія*, 13(3), 130-152.

6. Лазос, Г. П. (2018). Резильєнтність: концептуалізація понять, огляд сучасних досліджень. *Актуальні проблеми психології. Консультативна психологія і психотерапія*, 14(3), 26-64.
7. Лазос, Г. П. (2019). Теоретико-методологічна модель резильєнтності як основа побудови психотехнології її розвитку. *Організаційна психологія. Економічна психологія*, (2-3), 77-89.
8. Лазос, Г. П. (2022). Психологи і війна: зміна парадигми надання психологічної/психотерапевтичної допомоги та резильєнтність фахівця. *Організаційна психологія. Економічна психологія*, (3 (27)), 37-47.
9. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Харків: КСД.
10. Lipsky L. v. D. Trauma Stewardship: An Everyday Guide to Caring for Self While Caring for Others.
11. Masten, A. S. (2001). Ordinary magic: Resilience processes in development. *American Psychologist*, 56(3), 227–238. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.56.3.227>
12. Neff, K. D. (2023). Self-Compassion: Theory, Method, Research, and Intervention. *Annual Review of Psychology*, 74:193-217.
13. Porges S. W. The Polyvagal Theory in Therapy.
14. Southwick S. M., Charney D. S. Resilience: The Science of Mastering Life's Greatest Challenges. — Cambridge University Press, 2018.
15. Stamm, B. H. (2010). The concise ProQOL manual (5th ed.). Sidran Institute. https://proqol.org/ProQOL_Test_Materials.html
16. Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (2004). Posttraumatic growth: Conceptual foundations and empirical evidence. *Psychological Inquiry*, 15(1), 1–18. https://doi.org/10.1207/s15327965pli1501_01
17. Tosone, C., & Reamer, F. G. (2012). Shared trauma. *Clinical Social Work Journal*, 40(1), 127–134. <https://doi.org/10.1007/s10615-011-0371-3>
18. Wheeler, Sue & Richards, Kaye. (2007). The impact of clinical supervision on counsellors and therapists, their practice and their clients. A systematic review of the literature. *Counselling and Psychotherapy Research*. 7. 10.1080/14733140601185274.

Додаткові:

1. Омельченко, Я. М., Кісарчук, З. Г., Гурлева, Т. С., Лазос, Г. П., Гребінь, Л. О., Журавльова, Н. Ю., & Литвиненко, Л. І. (2023). Застосування психотерапевтичних технологій у наданні допомоги постраждалим з проявами посттравматичного стресового розладу: практичний посібник.
2. Кісарчук, З. Г., Омельченко, Я. М., Лазос, Г. П., Гурлева, Т. С., Гребінь, Л. О., Журавльова, Н. Ю., ... & Уркаєв, В. С. (2017). Особливості стосунків “психотерапевт–клієнт” у сучасному соціокультурному середовищі: монографія.
3. Luthans, F. (2002) Positive Organizational Behavior: Developing and Managing Psychological Strengths. *Academy of Management Executive*, 16, 57-75. <http://dx.doi.org/10.5465/AME.2002.6640181>

4. Manning-Jones, S., de Terte, I., & Stephens, C. (2015). Vicarious posttraumatic growth: A systematic literature review. *International Journal of Wellbeing*, 5(2), 125–139. <https://doi.org/10.5502/ijw.v5i2.8>
5. Методичні рекомендації щодо профілактики ПТСР та вигорання у волонтерів та психологів (матеріали ВООЗ та НСЗУ, адаптовані для України).
6. Lazos, G., & Kredentser, O. (2021). Resilience of psychotherapists and the relationship between their personal and professional characteristics. *American Journal of Applied Psychology*, 6(10), 162–172. <https://doi.org/10.11648/j.ajap.20210610.14>

Інформаційні ресурси:

1. Електронні ресурси ЗФУУ – <https://repo.usfu.edu.ua/home>
2. Український науково-методичний центр практичної психології та соціальної роботи – www.psyua.com
3. Портал «Психологія і психотерапія» – www.psyportal.net
4. Освітній портал «Психологія сьогодні» – www.psytoday.ua
5. Українська асоціація психотерапії – www.uap.net.ua
6. Український союз психотерапевтів – www.usp.org.ua
7. Національна психологічна асоціація – www.npa.org.ua
8. Психологер — матеріали про психічні розлади, симптоматику та рекомендації: psychologer.com
9. LibreTexts (Ukrayinska) — освітні тексти з психології та психічних розладів: uk.libretexts.org
10. Центр громадського здоров'я МОЗ України — офіційна інформація про психічні розлади та програми підтримки: phc.org.ua
11. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?» — державна ініціатива з підтримки психічного здоров'я: www.mentalhealth.gov.ua (www.mentalhealth.gov.ua in Bing)
12. Національна служба здоров'я України (НСЗУ) — мережа центрів ментального здоров'я, безоплатна допомога: nszu.gov.ua

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ **“ВІДМІННО”** отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ **“ДОБРЕ”** отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ **“ЗАДОВІЛЬНО”** отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ **“НЕЗАДОВІЛЬНО”** отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають

здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають пройти повторне навчання з відповідного розділу. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;

- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.